

dacă Șaguna rămânea catolic? 2019.EU

Prin cultură la putere!

model Anastasia tuturor

Șaguna mamelor române

Conștientă de drepturile sale de mamă ...

Anastasia a purtat o luptă de adevărată eroină

Șagunism - tribunism - sămănătorism

Dacă maghiarii, atunci când erau mari și tari, n-au putut deznaționaliza pe nimenea ...

4 specii de jurnale:

- 1. Neinteligente, dar de bună credință**
- 2. Inteligente dar de rea-credință**
- 3. Neinteligente și de rea-credință... gunoiul presei noastre**
- 4. Inteligente și de bună credință**

Austro-Ungaria e o putere străină foarte străină pentru noi, egal de străină cu altele ...

Corbul cu un inel în gură – 4 specii de jurnale –
Austro-Ungaria e o putere străină, foarte străină pentru noi!

O privire asupra opiniilor politice ale lui Eminescu, ne-ar ajuta să înțelegem influența pe care marele poet național a avut-o asupra fondatorului „Tribunei” sibiene, scriitorul Ioan Slavici. Reproducem câteva din aceste opinii inserate în lucrarea „Mihai Eminescu, Sfântul pământ al Transilvaniei – Transilvania sub dualismul austro-ungar”, o antologie având prefața, notele și comentariile semnate de acad. D. Vatamaniuc: «Poporul maghiar n-a ajuns niciodată la predominare în țara lui proprie, nici în trecut, nici azi. Îndată după stîngerea dinastiei lui Arpad, s-a succedut pînă în ziua de azi o serie de dinastii străine recrutate de departe și de aproape, încât singura dinastie națională, cu care se laudă este familia arhiromânească a Iancului, voievodul Ardealului, a Corvinilor. Bonfiniu deducea familia dintr-o gens de patricii de la Roma; realitatea este însă că Corvinii erau boieri români de neam, iar îndeosebi tatăl voievodului Iancu ținea în căsătorie pe o fiică din familia Paleologilor din Constantinopol. De aproape înrudiți cu Basarabii, ba poate ei însuși Basarabi, aveau în marca lor un „Corb c-un inel în gură”. Acest corb cu inelul în gură (cioc) este însă, identic cu corbul legendei lui Radu Negru. Radu Negru, zice Miron Costin, a trecut din Țara Făgărașului munții (în) șesul Țării Românești.

(...) **Dacă maghiarii.** «Dacă maghiarii, atunci când erau mari și tari, n-au putut deznaționaliza pe nimenea, cu atât mai puțin vor putea-o astăzi, când sunt sub o dominațiune de nu străină, desigur însă grozav de neutrală, și care nu poate să-i încurajeze la persecuțiunea naționalităților decât în determinantul lor. Căci orice persecuțiune e o sumă de putere vie cheltuită în zădar, care întrebuițată în munca pentru ridicarea rasei maghiare, ar fi roditoare, pe când astfel e stearpă și n-are alt rezultat decât a împiedica pe ceilalți în dezvoltarea lor». (...)

Austro-Ungaria și Români. «Noi am spus-o și o repetăm: pe cât timp consângenii noștri nu se vor bucura peste hotară de drepturi egale cu celelalte naționalități mai mici la număr, pe atâta timp Austro-Ungaria e o putere străină, foarte străină pentru noi, egal de străină cu altele, vecine ori depărtate. Impopulară, imposibilă chiar va rămânea o învoială, oricât de strâmbă, pe câtă vreme suntem batjocoriți în sângele, în legea, în limba noastră.» (...)

Fiecare lucru poartă în sine. «Acum sunt 4 specii de jurnale: **Neinteligente dar de bună credință**; aceste nu posed posibilitatea de-a vedea obiectiv: **Telegraful. Inteligente dar de rea-credință**; aceste nu posed voința de-a vedea obiectiv; **Neinteligente și de rea-credință**; aceste sunt gunoiul presei noastre: **Trompeta, Poporul. Inteligente și de bună credință în fine.** În astă privință nu ne dăm părerea, căci ne temem că aceste organe ar fi batjocorite. Asta-i caracterul mai multor jurnale din Austria: **Albina, Federațiunea, Telegraful /român/.** (...) »

Despre „Telegraful român” am prezentat o serie de materiale, acesta fiind fondat, în 1853, de marele arhieru Andrei Șaguna. În „Tribuna” de Arad, din 4/17 Ianuarie 1909 apărea articolul „Șaguna – catolic” de Ioan Russu Șirianu, dezvăluind amănunte interesante din familia acestuia: «Despre Șaguna au citit și auzit toți cărturarii români, ba îl pomenesc până și țăranii din cele mai mici sate. Mulți nu vor fi știind însă, că marele arhieru, cel care a înființat mitropolia gr.orientală română și ne-a scăpat de jugul sârbesc, în copilărie și până la vârsta de 18 ani a fost *catolic*. În bogata viață a marelui Șaguna, epoca aceasta este extrem de interesantă. Felul cum a trecut Șaguna la catolicism este o tristă eclipsă în viața tatălui lui Șaguna, iar cum a fost redat bisericii strămoșești, este o adevărată și splendidă epopee și arată într’o lumină nu se poate mai strălucitoare pe mama lui Șaguna. Prof. dr. Ioan Lupaș și-a câștigat titlu la recunoștința tuturor românilor pentru interesantul studiu ce publică în „Convorbiri Literare” (numărul pe Decemvrie) despre lupta eroică, așa zicând, ce Anastasia Șaguna a purtat pentruca fiul său Anastasiu (mai târziu Andreiu) să fie pe d’oparte scos de sub tutela arhiepiscopului catolic Fischer din Agria, iar pe de altă parte să-l poată reda bisericii greco-orientale. Naum Șaguna scăpătase. Cum și așa trebuia că a fost spine în ochii concetățenilor săi catolici din Mișcolț, pentru a’și îmbunătăți situația și mai probabil pentru a câștiga protecție, se duce la Arhiepiscopul Fischer din Agria, și trece la catolicism (Martie 1814) iar pe fiul său Avreta și fetița Ecaterina, îi încredințează purtării de grije a arhiepiscopului. Bunicul acestora, negustorul Grabowsky din Budapesta și Anastasia, mama copiilor se împotrivesc însă, așa că pentru a pune mâna pe copii, arhiepiscopul intervine la palatin. „Se pare – scrie Dr. Lupaș – că palatinul a împlinit rugarea arhiepiscopului dând ordin în forma cerută de acesta. Așa trec însă câteva luni și arhiepiscopul se plânge palatinului într’o hârtie din 16 Martie 1815, că copiii lui Șaguna au fost ascunși dinaintea preotului catolic din Mișcolț, căruia îi încredințase dânsul și duși pe furiș la Pesta, la negustorul gr.-neunit Grabowsky. Acest Atanasie Grabowsky, - unchiul

Anastasei – era om cu stare bună: negustor fruntaș cu legături întinse” ...Aici s’au adăpostit copiii și mama (Anastasia era numai de 5 ani) pe vremea când Naum Șaguna moare. Conștientă de drepturile sale de mamă, Anastasia petiționează până chiar la împăratul, să i-se dea voie a’și crește copiii în religia străbună, dar fără rezultat: dela Viena i-se răspunde că deoarece tatăl copiilor a fost catolic, și copiii tot catolici trebuie să rămână!

De aci încolo (15 Iulie 1815) Anastasia poartă o luptă de adevărată eroină. Nu se lasă doborâtă de asprimea ordinului împărătesc (30 aug. 1817) de a’și da copiii în grija prelatului catolic, ci se duce și ea la Mișcolț, să fie lângă dâșii. Efectul binefăcător al unei mame de model nici n’a întârziat a se resimți asupra copiilor; în Ianuarie 1822 băiatul mai mare, Avreta, părăsește legea catolică și se reîntoarce în sânul bisericii mume. Același lucru îl face și Anastasie, la 29 Dec. 1826, când împlinise vârsta de 18 ani (atunci începuse studiile universitare în Pesta). Iată ce poate face o mamă bravă română! Un arhiepiscop puternic, ordine împărătești, influența școalei medie catolice, - totul a fost îngenunchiat de dragostea nemărginită a româncei, care nu trăia decât pentru fericirea copiilor săi și avea nestâns în sufletul său dorința de a readuce copiii la biserica străbună. Cu drept cuvânt profesorul Lupaș face elogii memoriei acestei neîntrecute românce. Fără îndoială, dacă ea nu avea acea alipire sfântă pentru biserica strămoșească, Anastasie Șaguna rămânea catolic și nu era să înscrie în istoria neamului românesc una dintre cele mai fericite și mai strălucite epoce. Anastasia Șaguna ar trebui să serve drept model tuturor mamelor române și acest capitol din viața lui Șaguna ar trebui scris dinadins ca o lectură pentru toate femeile române». În lucrarea „**Mitropolitul Andreiu baron de Șaguna. Scriere comemorativă**” (1909) prof. Ioan Lupaș preciza: «Ziua de 29 Decembrie 1826, este tot atât de memorabilă, ca și ziua nașterii lui Șaguna (20 Decembrie 1808). Declarația latinească subscrisă de el în această zi n’are numai o importanță biografică, ci și una istorică națională, întrucât printr’înșa autorul ei este redat, acuma definitiv și în mod oficial, Bisericii strămoșești, căreia își va închina toată munca vieții și întreg restul zilelor sale.»

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2019-anul-tribunistilor-iv-daca-saguna-ramanea-catolic-141309.html>

The screenshot shows a web browser window with the URL www.tribuna.ro/stiri/cultura/2019-anul-tribunistilor-iv-daca-saguna-ramanea-catolic-141309.html. The page features the Tribuna logo with the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". A navigation bar includes categories like Eveniment, Actualitate, Stiri de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area displays the article title "2019-anul tribunistilor (IV): dacă Șaguna rămânea catolic?", the author "Marius HALMAGHI", the date "27.01.2019 23:41", "117 vizualizari", and "0 comentarii". There are also social media sharing buttons for Facebook (2 Shares), Twitter, and Email, along with a search bar labeled "Cautare".

În: Tribuna, 27 ianuarie 2019